

ZGODNJA

DANICA.

Katolišk cerkven list.

N. 2.

V četrtik 26. svečana 1852.

Tecaj V.

Vene

na grob Valentina Volka, bogoslovec II. leta, ki je 16. t. m. v Gospodu zaspal.

...Placita enim erat Deo anima illius, propter hoc properavit educere illum de medio iniquitatum." Sap. 4. 14.

Cvetlico ljubezljivo

Vertnar je večni vsaj

Na drago svojo njivo,

Jo sebi sam odbral.

Ves čas lepo cvetela

Le Stvarniku je v čast,

Prot njemu je duhtela,

Ki bitje da in rast.

Vsem rožcam je v lepotu

Nje ljubi cvetik bil;

Nad njeno se miloto

Sam Bog je veselil.

De zima bi nemila

Ne vzela je nikdar,

Ne slana zamorila,

Ne zlomil je vihar:

Utergati, prenesti

V kraj večne vigredi*),

U vencu nebeški vplesti

Jo serafu veli.

In angel z neba šine,

Poslan po mladi cvet,

Ga iz grenkih solz doline

Prenese v bolji svet.

Ga nese nad višave

Med kerubov verste,

De v venucnu večne slave

Naj vekomaj cveté.

B.

Beseda Slovencam.

Krajsko ima per poldrugim milionu prebivavcov samo dva gimnazija, dvoje latinske sole, v Ljubljani in v Novim mestu. Zdaj je na tem, de bo Novomeski gimnazij ali se dve soli perdobil, de jih bo imel osem, ali pa bo od teh 6, ki jih ima, se dve zgubil, de mu samo 4 revne ostanejo; — kakor bodo Krajnci in sploh Slovenci hotli. De bi to znižanje Novomeskiga gimnazija bilo v duhovnim in telesnim oziru v skodo, in bi deželi v slabo čast služilo, vsak lahko razvidi, ki kolikaj uma ima.

Torej Nj. milost visokočastiljivi knez in škof v obilni skerbljivosti za blagor svojih vernih v razpisu od 20. sečna t. l. častito duhovstvo in vse podložne z očetovskim glasam vabijo, de naj k povzdigi te domače naprave pripomorejo in tudi pri drugih po okolišnah pomoči išejo.

Opomnijo Nj. milost, kako veselo v resnici je bilo za našo deželo skoz delj časa, de iz njenih šolskih mladenčev jih ni bio le samo dosti za potrebo domačiga duhovstva, temuč de je naša domovina z njimi tudi drugim bližnjim školjam pomogla, de je njih ne malo število celo nesrečnim divjakam v nar daljnisi strani sveta poslala ko vredne evangeljske oznanovavee, in de se poslednjie tudi za očitne deželske službe spretnih in surjenih domačinov ni ravno pogrešalo. De se je pa od 1848. leta to veselo upanje za prihodnost zlo skalilo, de je pertisk v latinske sole, kjer je mogel poprej spodnji red zavoljo mnogočelo v dvoje učilise razjeljen biti, iz raznih vzrokov zlo perjenjal, in de dva naj zgornja razreda že nekaj let sem ne dajeta po 20 novincov za vsaciga čveterih razdelkov desete sole ali bogozuanskih učilisa, kakor je ravno zdaj le 58 namesto 80 desetosolev v vseh štirih ločinah (v četrtim letu le samo 7 namesto 20). De se vse lahko že letas zgodi, de kero spraznjeno duhovsko mesto ne bo moglo s potrebnim duhovnam biti prevideno.

Ako se zraven tega se pomisli, kako deleč od Metlike in drugih Dolenskih krajev je v Ljubljano; kako marsikteri mladenči v Novim mestu in okoli, desiravno revni, bi zamogli vender v viki latinske sole hoditi, ako bi jih doma imeli; in potem, kolike zavere se staršem od vseh strani zmiram hujši kažejo, kteri bi radi svoje sinove dajali dalje šolati: kdo bi saj dveh celih gimnazijev naši deželi ne pervosil, s čimur bi se vender mnogim staršem v nekterih rečeh perlajšalo, kteri želé svoje sine v viki sole dajati? Oče mora v gotovim denaru plačati od sina, stanovanje, živež (kar zlasti veliko znese, ako se zavoljo daljine ne more od doma kej perpeljati), ponavljavca (instruktorja), bukve, ki niso ravno dober kup, svečavo in perilo, potlej čedno obleko tegniti, — in k vsim temu pride po novi naredbi pa se za njih večji del tudi učilnina ali šolski denar. Ako se z vsem tem sporavná mnoga, ne ravno kajžarska, ampak kmetiška hiša, ki večasih cela ne premore krajcarja, pač de pa pol kope čverstih jasnoglavec za učenje, res ni kej veselo, de se to le težko doseči zamore. Tolazljivo za ondotne starše bi bil gimnazij na Dolenskim tudi za to, ker bi imel oče svojiga sinka v mejstu, kamor saj vsake kvatre, ako ne večrat,

pride, in bi se lahko prepričal, kako je z njegovim vedenjem in učenjem. Slovenskim staršem, ki imajo še dobro vero, je vse na tem ležeče, de bi njih sinovi ne zašli v nevarne derhali, de bi ne persli ob vero, in lepo vedenje in življenje, kar je po večih mestih zlasti nevarno, in še posebno, ako so otroci deleč od staršev, kteri marsikterikrat od njih vse dobro in nar boljši misljijo, dokler se, ko so od njih že do kosti ogoljeni, nasprotniga prepričajo.

Ministerstvo viksi gimnazij v Novim mestu prepusti, ali napraviti ga Krajnci sami morajo, ter preskerbeti prostor, učilnih pomočkov in učenikov iz franciskanskoga reda.

Pripravnih učenikov, in nekaj naravoznanske priprave so prečastiti O. provincial todniga franciskanskoga okroga obljbili; mala novomeska srenja sama da 3000 gold., pol v gotovini, polovicu v delu in delni tvarini; Nj. milost knez in škoš pa velikodušni dar 1000 gold.: vendar bi manjkalo se nad 9000 gold.; de bi se mogle prebivalisa in druge potrebne reči perpraviti in napraviti.

Ta znesik tedaj se mora skupaj spraviti, de bo Krajnska dežela saj dva poštenska gimnazija imela. To je sicer v teh budih časih nekoliko težavno, pa je potrebno, in ako se zdaj zamudi, se ne ve, če bi se potlej kterikrat več doseglo, ali nobenkrat ne. Ako se toliko spravi, de na vsaciga človeka v deželi pride 1 krajcar, bo zlo dosti. Krajnci in drugi Slovenci so raztreseni sem ter tje po cesarstvu, nekteri je sam Dolene, nekteri v kaki zavezi z Novim mestam, je morebiti ondi v šolah bil; — ako bi pa tudi nič enaciga ne bilo, naj se vendar spomni svoje domovine zdaj ko ima perložnost, svoje rođeljubje skazati, ter naj dobroserčno pripomore postaviti spominik, kteri se ne razleti kakor leseni, ne spersteni kakor kamneni.

Vredništvo.

Pastirski list.

(Dalje.)

Pravi katoliški kristjan pa samo z natanknim znanjem evangelijskih resnic ni zadovoljin, ker se spomni besedi sv. aposteljnja: „Ne poslušavei postave so pravični pred Bogom, temuč spolnovavei postave bodo opravičeni.“ (Pav. do Rimljjanov II. 13.); on bo tedy svojo terdno vero v vsem svojim djanji razodeval ter zapovedi cerkve zvesto spolnoval; bo praznike in nedelje posvečeval, z gorečnostjo tudi doma večkrat molil, v zakramantu sv. pokore odpušenja svojih grehov in v zakramantu sv. rešnjiga Telesa gnade in moći večkrat v letu iskal, ter zapovedane poste zvesto deržal in ser v vseh rečeh se Cerkvi podvergel.

Zapovedani prazniki, ktere čez leto obhajamo, nam v živo vse pred oči postavijo, kar je Bog za naše odrešenje storil in še dela: kako je skoz 4000 let človeški rod perpravljal na prihod obljubljenega Odrešenika, kako je Sin božji, kadar se je dopolnil čas obljube, rojen bil od Marije device, kako je bil kakor Odrešenik svetá častitljivo razglašen judam in nevernikam, kako je skoz tri leta kraljestvo božje oznanoval in uteroval, kako je s smertjo na križi svoj resivin dar za človeštvo dokončal, kako je z veličastnim vstajenjem premagal smert, ter povzdignjen bil na desnico svojega Očeta in od ondot sv. Duha poslat; kako je, kakor nam praznik sv. rešnjiga Telesa glasno označuje, še zdej v sredi med nami, in se zmirej spol-

nuje obljuba: „Glejte, jest ostanem per vas vse dni do konca sveta;“ kako po opravilstvu svoje cerkve skoz vse čase do zadnjiga dne vse opravičuje in posvečuje, kteri po zveličanji hrepene. Prazniki presv. Device Marije in družih Svetnikov še posebej kažejo čuda gnade božje, ktera slabostnimu človeku, ki je le prah in pepel, tako moč dati zamore, de se k svetosti povzdigne, ktera nebeško krono perdobi. Kdor praznike, ktere cerkev tudi z lepimi duhovnimi opravili poveličuje, v pravim duhu obhaja, se bo gotovo tudi v kersanskim življenji bolj in bolj utevil.

Bog je pa tudi sam postavo dal in v kamnitno tablo s svojim perstam jo zapisal, de ima sedmi dan njemu posvečen biti. „Sedmi dan je praznik Gospoda tvojiga Boga: tisti dan ne smes delati, ne ti, ne tvoj sin, ne tvoja hči, ne tvoj hlapec, ne tvoja dekla, ne tvoja živina, ne ptujic, kteri je znotraj tvojih vrat.“ (Il. Moz. 20, 10.) Se li ne spodobi, de človek, kteri je za Boga in za nebesa vstvarjen, en dan v tednu v to odloči, de se prosto k Bogu povzdigne in svoje misli bolj goreče na večne dari oberne, in tedaj tudi od dela jenja? Nikar se ne motite, de bi rekli: ako ne delamo v nedeljo, nam ni moč vsiga opraviti in potrebniga življenja si perslužiti. Poslušajte, kaj Bog kliče po preroku Jeremii: „Ohranite svoje duše in nikar ne nosite ob sabotah butar (domú), nikar jih iz njih hiš ne spravljamte, in nič nikar ne delajte. Če me pa ne bote poslušali, bom oginj peržgal, in bom pokončal Jeruzalemske hiše in ne bo ugasnil.“ S tako ojstrostjo Bog posvečevanje svojega dneva zaterduje: zato ne mislite, de bote od dela v nedeljah in praznikih kej sadu imeli: Bog bo svoj žegen vam odtegnil, in še dobiček šestih dni vam bo pod rokami zginil. Perdero vodé, in posujejo travnike, pride huda ura in konča žitno polje, vstane oginj in požge pohištvo, pride bolezin in umori vam živino, delate na preterganje noč in dan, in vendar denarnice prazne ostanejo. Ali niste že dostikrat sami čutili, kako se vam obnečatenje nedelj in praznikov povračuje? Glejte, v nedeljo nakladate in razkladate, v nedeljo z vozam greste od doma, v nedeljo pridete nazaj, se veliko ubijate po cestah; vendar od vsiga tega terpeža ni kej hraniti; ako pa ravno kdej kej maliga pridobite, se zmorete kmalo prepričati, de nima teka: se že ta ali una reč per hisi začne kaziti, in sad vsiga truda je zgubljen. Sej Bog, kteri nas je zase ustvaril in nas ljubi, ne more perpustiti, de bi nanj pozabili in mu dolžne časti ne skazovali.

Še bolj pa me globoko v serce vselej zaboli, ko slišim, de se semtretje ravno ob nedeljah in praznikih po pivnicah, plesiših, igrališih in drugih takih krajih Bog hudo žali, in se dostikrat o Gospodovih dnevih nar veči nespodobnosti godé, zavoljo kterih Bog cele družine, cele vasi in sošeske ojstro kaznuje. Z žalostjo tudi spomnim, de je v mnogih farah ob Gospodovih dnevih nar več tistiga gerdiga ponočevanja, iz kteriga toliko velikih pregh, toliko nesreč in toliko sramote za našo celo deželo izhaja.

Mladenci, kteri se temu vdajo, vši nekako obdivjajo, de skor nobene dovezetnosti za dušne in božje reči več nimajo, vse blage čutila zgubé iz serca, de jih ravno tako malo glas duhovniga pastirja kakor svarjenje očetovo ali materna mila prosnja gine; sirovost, samopaošnost in prederznost se

v vsim njih djanji kaže. Iz tega pa pridejo vsaktere nesramnosti in razujzdanosti, gerde kletve in prepiri, hudi pretepi in — ubojev toliko, de si pravi ljudoljub od sramote mora obraz zakriti, ko v vsakoletnih naznanih veliko število ubojev v domači deželi bere. Ljubezni moji! poslušajte glas svojiga višiga pastirja, kteri skerbi in se boji za vase zveličanje: služite svojemu neumerjočemu duhu, ne pa poželivimu mesu, ako bote v mesu sejali, bote od mesá pogubljenje želi. Bojte se pravičnega serda božjiga, sej vas skušnja že uci, koliko jih je v takih nesramnih bojih naglo, neprevideno, nesrečno smert storilo: Bog se ne da zasmehovati, in svoje časti o njemu posvečenih dnevih si ne da kratiti.

Če pa vsim vernim z nar veči skerbljivostjo pastirske ljubezni posvečevanje nedelj in praznikov perporočam, s tem nikakor nočem reči, de bi ne bilo veliko na tem ležeče za večno življenje, kako delavnike dopernesete. Pravi kristjan vsak trenutek svojega življenja Bogu daruje, ter posamezne oddelke dneva z molitvo posveti in celo svoje delo v službo božjo oberne, ker želi z njim le božjo voljo spolniti. Molitev je za dušo, kar jed za telo, zato nam noben dan brez molitve ne sme miniti. Človek je za Boga vstvarjen in ima tedej po njem hrepeneti; z molitvo se pa ravno v hrepenenji po Bogu vadimo, kakor pravi sv. Avguštín, in se s to vajo zmiraj bolj perpravne storimo, tiste bogate dari sprejeti, ki jih njegova neskončna ljubezin za nas perpravljene ima. Kolikor raji molimo, toliko veči bo božje usmiljenje do nas. Gotovo bo bogat žegen se izlil nad vase hiše, ako po stari navadi nase dežele zjutraj skupej pokleknete in zdrženi svoje roke k Njemu povzdignite, kteri vam je ta novi dan v svoji milosti doživeti dal in z očetovsko ljubeznično čez dan nad vami čuti hoče, in ravno tako spet zvečer, preden k počitku greste, s hvalenjnim sercam vse svoje skerbi in tuge Bogu zrocite in se perporočite njegovimu usmiljenju; žegen božji bo per vas, ako se vselej pred jedjo z zaupljivo molitvo k njemu obernete, po jedi pa se ponižno za dari njegovih rok zahvalite po besedah Psalmista: „Poveljuj, moja duša, Gospoda, in ne pozabi dobrot tistiga, kteri tvoje želje z darovi napolni. (Ps. 102, 2. 5.) En sam Očenaš, kteriga iz serca moliš, se bo kakor prijetna dišava proti nebeškemu dobrotniku vzdignil, ker Oče v njem besede svojiga Sina spozna. Če nam je obljudljeno, pravi sv. Ciprian, de bomo vse prejeli, kar bomo v Jezusovim imenu prosili, koliko zdajniši bo še naša prošnja, če ne le samo v njegovim imenu, temuč tudi z njegovimi besedami prosimo.“

(Konec sledi.)

Od Amerikancov se učimo Gospodov dan posvečevati.

Neki mož, ki je dolge leta sam priča bil, in ki je skoz in skoz pošten, in resničin, pravi, de morebiti ni nobeniga naroda na zemlji, per ktemi bi bila vera za nar vikiši pravo dobroto tako vživo spoznana, kakor pri Amerikancih.

Nekolikočasno spričevanje za to resnico je posvečevanje nedelje v zdrženih amerikanskih državah. „Nedelja je namreč popolnama vsa pokoju posvečena, ki se z nekako posebno ojstrrostjo ohrani. Vsi domačini večidel vsih držin gredó ob nedeljah po trikrat v cerkev,

zjutraj, popoldne in zvečer. Ob času, ko se duhovne opravila začenjajo ali minjajo, so vse pota in hodisa po mestu s silnimi trumami ljudi napolnjene, ki gredó v cerkev ali iz cerkve; družekrat je pa vse samotno in prazno, in tudi po hišah je globoka tihota. Tudi po kmeth je viditi po vseh potih dolge vlake vozov, jezdicov in pešcov, ki gredó v duhovske zbiralisa k božji službi. Glasniga kramljanja in smeša ni slišati; sveta premislenost se vidi na vsakim obrazu.“

„Cas doma dopernesó z branjem duhovnih bukev in s pogovori slišanih cerkvenih govorov ali pridig. Težko bi se utegnilo komu verjetno zdeti, vendar je res, de med angleškimi Amerikanci celo od ženskih ni slišati kramljanja čez lišp in različne sege v noši in obleki. Ravno tako se možje zderžé pogovorov čez kupčijo itd. Nedelja je tukaj, kar se reče, prav v resnici dan tihiga premislenjava in svetiga pokoja. Vse posvetne opravila popolnama počivajo, vse štacune in pivnice so zaperte; ob nedeljah v pivnico iti je sramotno. Godba in ples sta preklicana, vsaktere igre in zlasti kvartanje prevedano, tudi ako bi se brez denara igralo.“

Napevi svetih pésem, ki jih je za orgle postavil L. Črek.

(Konec.)

Konec. Ubogi Sopran koj pri besedah „svete maše“ tako terdo iz glaske **D** na **A** pade, de sim se ustrašil, ko sim poskusil napev le v mislih zapeti, in ust se odperl nisim. Vsak pevje ve sicer, de se posebno v načinu (Tonart) **D**-dur lahko in gladko poje stopnja z glaske **D** na 4 glasove nižji glasko **A**, toda organistu in komponistu gre tudi vediti, de se to le takrat zgodi, kadar je na obe glaski soglas **D** postavljen, ne pa **A D**. —

Drugih napefov nobeden ni čveteroglasno izpeljan. Pri nekterih sicer za kake dva takta pristopi Tenor, in še takrat se mu večji del slabo godi. Prepovedane osminke in petinke, (ki se jih je pri treh glasovih celo lahko ogniti,) neredno izpeljane sedminke in vodilnice (Leittöne) v sedminčnih soglasih se najdejo večji del v vsakim. Po trije in več stavkov imajo sklepe enako skovane in brez spremembe. Pri vsim tim bi se pa še nekteri pogreški zastran harmonije pregledali, ko bi vsaj melodije same na sebi gladko tekle, toda tudi te so silno šepaste.

Na zadnje je pridiana še pesem „Ecce sacerdos magnus.“ Hočemo jo nekoliko pretresti. Ta napev obstoji iz 23 stavkov. V prvem stavku Alt in Tenor nista redno postavljena, in tudi harmonija bi bila boljša:

F — **B** — **C** — **F**. Prenehlej od drugiga do tretjega stavka je predolg, ker orglam medigre ni odločene, in tretji stavek je zlo napačno v takte razdeljen. Zakrite osminke so povsod pri besedi „Ideo“ med Sopranom in Tenoram. Od četrtega do petiga stavka povzameta Tenor in Bas besedo „jurando.“ Tako povzetje je sicer pristojno, pa izpeljano bi moglo biti bolje. Gledati je treba, de se po taki vmes postavljeni misli poprejšnji in naslednji stavek prijetno zvezeta. Do sklepa je potem vse opnovljanje omenjenih stavkov z nekterimi malimi spremembami. V sklepu pa je težko razsoditi, ali je pogrešek tiskarja ali komponista, de je v Altu na

poslednji zlog besede „plebem“ glaska e na mesto f pisana. Zadnji soglas pa ne stoji lepo, ker Alt in Tenor glasko g dobita, ki je tretjinka tiga soglaša, in bi se ne smela v dveh glasovih slišati *).

Fr. Sr. Adamič.

Pij IX. o božiču 1849.

Ko so bili sveti Oče od puntarjev laške derhalii z Rima pregnani, so se jeli vsi udje sv. Cerkve gibati, celo taki, ki so bili zaspani. Na Španjolskim se je stara pobožnost zbudila in kraljica je do vsih katoliških držav razpis poslala, da naj se sklenejo, svetiga Očeta zopet v Rimu v njih oblast djati. Španjolski poslanec je o božiču uniga leta v imenu vsih drugih poslaništev imel pred svetim Očetom v Gaeti govor, v katerim je nar ponižnišči spoštovanje do njih na znanje dal. Na to je vikši mašnik naslednje pomenljive besede odgovoril, ki se zdaj kakor prerekovanje potrdijo, rekoč: „Moč, ki me v teh hudičasih ohrani, izhaja od Njega, čigar rojstvo se dans obhaja, on ljubi svoje podložne in otroke v Gaeti kakor v Rimu. Bog bo vladarstva z nasveti navdihnil, ki bodo napravili, de bota povsod red in katoliška Cerkev zmagala.“

Ogled po Slovenskim.

Iz Leskovca pri Kerškim sta nam častiti gosp. Orešnik in Plemel zopet blizu 400 bratov in sester za društvo ss. Cirila in Metoda poslala, kar s prvim poslanjem znese 600 iz Ene fare. — 600 ocenasev in česenamarij v eni sami fari dan na dan v en namen — to mora oblake predreti in priti pred tron Očeta. — Tudi častiti gosp. J. Velikonja duhoven v Oreku na Goriškim so poslali nekaj udovj imenovane bratovštine. — Bog plati!

Ljubljana. V torek teken, to je, 9. sušca bo god ss. Cirila in Metoda slovenskih apostelnov. Se tedaj spodobno opomnijo udje te bratovštine, duhovni, ta dan daritev svete maše Bogu darovati, neduhovni pa sveto Rešnje telo enkrat v osmini praznika prejeti za spreobrenjenje krivoverskih grekov ali tako imenovanih starovercov.

— 20. svečana je naše mesto sprejelo moža, čigar posebna obleka in slovito ime je vse mikalo: častitiga Očeta Ignacia, prvaka pasjonistov na Angleškim, ki se je iz Rima skoz Ljubljano na Dunaj podal. O. Ignaci je iz imenitne stare Althorpove roduvine, grof Juri Spencer, brat anglikanskoga velikoga svetovanca. Milost božja mu je dala spoznati, da Resnica je le v sveti katoliški cerkvi. Odpovedal se je krivoverski cerkvi, v kateri mu je bila škofova kapa pravljena, zapustil je bogastvo in blago rodovino, ter se podal v narocje ljube matero, svete katoliške cerkve. Ljubezin do sorodovincev, ki so z njimi vedno lepo ravnali, serčna vdanost do očetovine, in popolno prepričanje od edino zveličavne vere mu ne da miru, dokler vsiga ne poskusi, rešiti Anglikance krivoverstva, ki jih že 300 let tlači. Ker pa dobro vé, de Bog serca ljudstev kakor potoke vodi, mu je molitev nar prvi perpmoček, ki ga je po Angleškim, Irskim, Francoskim, Nemškim, Laškim perporocal, in ga zdej tudi po Avstrijskim vsim katoličanam perserčno perporoča. Kdo bi pa tega povabila z veseljem ne sprejel, ki svojo ljubo

mater, sveto katoliško cerkev, iz serca ljubi? Zakaj, kakor je zdaj Anglikansko po svojim bogastvu in po svoji zvezi z vsemi ljudstvi svetá nar veči podpora krivoverstva, ravno tako bo ono, če se spreoberne, nar veči podpora in slava katoliške cerkve. Zato so sveti Oče Pij IX. Ignacejevo prizadevanje potrdili, blagoslovili in z odpustki obdarovali, de, kdorkoli česenomarijo ali pa kako drugo molitev v namen spreobrenjenja krivovercov moli, dobi za 300 dni odpustkov, in, kdor karkoli dobriga temu društvu v prid storiti, za 100 dni.

Banska Bistrica. Ogersko-slovenski list „Ciril a Method“, ki smo ga te dni v roke dobili, pernese k nam veselo novico, da se tudi že na Ogerskim Slovenskim udje za bratovščino ss. Cirila in Metoda, od Njih milosti visokočastitiga škofa A. M. Slovenska napravljeno, nabirajo.

Pešt. Nj. milost knez, in pervak Ogerski svitli g. Scitovsky so na svojim popotovanju v Pešti povelili, de bo ta post v Terezianski fari pervi redin misjon za celo mesto obhajan. V cerkvi sv. Terezie tedaj, ktera je naj veči v celim mestu, bodo veliki teden pod nadvodam O. kapucinskoga provinciala s pomočjo pet častitih OO. kapucinov duhovne vaje z vsemi spodbudljivi slovesnostimi opravljane.

* „Cirill a Method“ razglasuje list sv. Očeta do Njih milosti visokočastitiga Bistrškega škofa g. Moysesa, v katerim sveti Oče, verh druga, posebno tudi nad tem svoje serčno veselje razodenejo, da se keršansko ljudstvo une škofoje slepil in goljufij zalezvajočih potuhnežev narvečidel ogiblje, in se svoje svete vere terdno derži, in de se duhovstvo svoje častitljivosti in svojiga poklica zavé ter vso prizadevnost na to obrača, dolžnosti svojiga lastnega stanu zvesto dopolnovati.

Razgled po keršanskim svetu.

Laško. O. Planchet iz Jezusoviga reda je zvoljen v apostolskoga namestnika za Mezopotomio in bližnje kraje, de bo skrbel za korist katoličanstva v mali Aziji, in je na svoje mesto že poslan. Spervič gre v Carigrad, de bo ondi s pomočjo francoskoga poslanca v prid svojiga poslanstva potrebno moč in pomoč dosegel.

Svajcarsko. Nova svajarska zakonska postava zapové, de gre očetu vero otrok odločiti. Zgodi se pa v st. Galskim kantonu, de neki oče, ki je svoje otroke v katoliški veri dal kerstiti in rediti, umerje. Protestanska mati in otrokom odločeni varh pa skleneta, uboge otročice v protestanstvo pognati. Škoftstvo, srečna in katoliško odrejno svetovavstvo v Šent-Golu se temu ustavijo; vendar je vlada, v kateri sedé štirje prekucunski katoličani, vse pravično nasprotvanje zaverila in za protestanstvo odločila. — Ti uboga katoliška cerkev, de bi te saj tvoji lastni otroci ne preganjali!

Nemško. V Elberfeldu so protestanti napravili novo društvo, kateriga namen je, z uso močjo in z vsemi pomočki, besedno in pisano luteranske zmote razširjati, in katoličane za nje pridobiti. — Če ima kdo bolj zmesane možgane, ali ne, kakor ti protestanti? Oni sami spoznajo, de se v naši katoliški veri zamore čelek zveličati, vendar se toliko pěhajo nas zapeljati! — Nam katoličanam je veliko več dolžnost, z vso močjo se truditi druge za našo vero pridobiti, ker vémo in smo prepričani, de samo našo sveto katoliško vero je Jezus Kristus dal in učil, le ona sama je prava; vse druge so napéne in lažnjive, ker so jih ljudje skovali, kakor je p. protestantsko skoval svetoskrunnik Luter Martin.

* Natančno pretresovanje g. Adamiča je storilo, de bodo imenovani napevi še bolj za rabo, ker bo vsak odslej pomote v njih lahko popravil.

Vredništvo.